

interrelació entre temes i potenciant-ne l'autonomia, i alhora valorar les capacitats i els esforços dels alumnes.

El programa de turisme permet diversos enfocaments per tractar-lo. Per un costat, es poden aplicar procediments deductius, és a dir, que partint d'aspectes generals es poden anar establint els aspectes específics, propis o particulars d'Andorra. Per altre costat, es poden aplicar procediments inductius, és a dir, que partint de l'observació de casos concrets de la realitat andorrana es pot establir la norma general.

Seria adequat utilitzar, per tant, ambdós enfocaments, que es poden anar combinant de la manera que resulti més eficient en cada cas.

Decret del Programa de l'assignatura de geografia de batxillerat de l'Escola Andorrana

Exposició de motius

Vist l'article 17 de la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993, en la qual s'estableix que els principis rectors del sistema educatiu andorrà i les seves modalitats, els nivells, els cicles, els cursos i les opcions establerts per la Llei es desenvoluparan per un reglament que en determinarà els Programes;

Vist l'article 9.2 de la Llei qualificada esmentada, en la qual es reconeix que els alumnes tenen dret que el seu rendiment escolar sigui valorat amb criteris objectius;

Vist l'article 11 de la Llei esmentada, en la qual es reconeix el dret de llibertat de càtedra dels docents, en el respecte a la Constitució i exercint-lo amb una finalitat educativa;

Vist l'article 3 de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, del 9 de juny de 1994, en la qual s'especifica que correspon al Govern fixar els Programes dels diferents ensenyaments, dels nivells, dels cicles, dels cursos i de les opcions d'ensenyament;

Vist l'article 5 de la Llei esmentada, en la qual es defineix Programa com el

conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'orientació i avaluació, de cadascun dels ensenyaments, dels nivells, dels cicles, dels cursos i de les opcions que configuren el sistema educatiu andorrà;

Vist l'article 6 de la mateixa Llei, en què es concreten diverses consideracions sobre la confecció i l'aplicació dels Programes;

Vist el Decret d'ordenament del nivell educatiu de batxillerat del sistema educatiu andorrà, del 21 de novembre del 2007, i les seves modificacions per Decret el 3 de març del 2010 i el 16 de maig del 2012;

Vist l'annex 2 del Decret esmentat, en el qual s'inclou el Programa de l'assignatura de geografia i la necessitat de derogar-lo;

Atesa la necessitat de prescriure el Programa de l'assignatura de geografia per acomplir el que estableix la normativa esmentada anteriorment, presentar íntegrament totes les parts del Programa i desenvolupar-ne les prescripcions i orientacions,

Atès que el fet de publicar el Programa de cada assignatura de batxillerat per separat facilitarà les eventuais modificacions posteriors;

A proposta de la ministra d'Educació i Joventut, el Govern, en la sessió del 29 de maig del 2013,

Decreta

Article 1 Objecte del Decret

Aquest Decret fixa el Programa de l'assignatura de geografia de batxillerat de l'Escola Andorrana, que es recull a l'annex.

Article 2 Modalitats en què s'aplica el Programa

El Programa de l'assignatura de geografia s'implementa en les condicions que estableix el pla d'estudis i s'aplica a les modalitats de batxillerat que determina la normativa reguladora de l'ordenament de batxillerat de l'Escola Andorrana.

Disposició derogatòria

Amb l'entrada en vigor d'aquest Decret queda derogat l'annex 2 del Decret d'ordenament del nivell de batxillerat del sistema educatiu andorrà del 21 de novembre del 2007 que establia el Programa de l'assignatura de geografia.

Disposició final

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de ser publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 29 de maig del 2013

Antoni Martí Petit
Cap de Govern

Annex

Geografia

1. Introducció

La geografia és indispensable per a la vida i per a la supervivència de l'ésser humà en el passat, en el present i, sobretot, en el futur. Com a ciència que estudia l'espai terrestre, la geografia permet situar-se amb relació als avantatges i inconvenients d'aquest mateix espai i amb relació als altres éssers vius. En aquest sentit, la geografia ha permès aprofitar i gestionar els recursos propers i descodificar, progressivament, els móns més allunyats, primer anomenant-los i, posteriorment, descrivint-los.

El coneixement geogràfic del món sempre ha estat elaborat a través de les representacions mentals de l'ésser humà sobre l'espai físic. No obstant això, la geografia no consisteix només en l'anàlisi de les relacions dels homes amb l'entorn natural. L'antiga distinció entre geografia física i geografia humana ha quedat desfasada perquè resultava inoperant.

La geografia ocupa un lloc de referència constant en les activitats dels éssers humans perquè permet estudiar i comprendre millor l'espai en què aquestes activitats es duen a terme. Per aquesta raó, el concepte central que dóna sentit a la geografia és el d'espai que han creat les societats per poder-se'l apropiat, limitar, estructurar, explotar i gestionar.

És en aquest moment quan la geografia esdevé territori.

La geografia dona preferència al perquè, en detriment del què i del com. Aquesta peculiaritat de la geografia mostra el seu caràcter descriptiu, plantejat habitualment en forma de problema, des d'una perspectiva social i prospectiva. D'aquesta manera, per exemple, l'estudi de la muntanya com a medi natural, important en si mateixa, només té un sentit social quan el situem en l'ús que n'han fet, en fan i en faran els éssers humans. Aquest ús depèn de les representacions mentals, molt determinades per les pertinences socials i espacials, i també per les inversions individuals.

D'altra banda, en els diversos àmbits d'activitat dels éssers humans, la geografia permet tenir en compte les relacions entre les diverses escales dels territoris, entre la realitat propera i la llunyana, entre la dimensió local i la dimensió global.

2. Contribució a l'educació per a la ciutadania

L'escola prepara els alumnes perquè esdevinguin ciutadans, tant en l'àmbit econòmic, com cultural, religiós o polític. L'eix central de l'aprenentatge de la geografia és precisament el repartiment tan desigual del territori i de la societat.

El marc social de les joves generacions de ciutadans ja no es restringeix a l'estat - nació, tan apreciat en l'època moderna, sinó que s'obre a Europa i al món. L'espai d'aquestes generacions, el seu bagatge quotidià i les seves preocupacions formen part del món en les seves diverses dimensions cultural, religiosa, literària, pictòrica, musical, esportiva, per anomenar-ne algunes. Per aquesta raó, cal destacar la importància de l'obertura vers Europa i el món de la nostra societat. Aquesta obertura permet, d'una banda, continuar privilegiant els vincles amb França i Espanya. De l'altra, permet establir lligams amb altres espais a escales diferents i fer prevaler la imbricació constant de les diverses ciutadanes en lloc de juxtaposar-les.

3. Competències específiques

1. Descriure i interpretar els paisatges locals, emprant diversos recursos com ara l'estudi de camp, els plànols, els

mapes, les fotografies aèries o l'estudi de mapes a diverses escales.

2. Diferenciar i explicar la problemàtica derivada de la producció de l'espai.

3. Identificar les peculiaritats de la situació de l'espai andorrà com a punt de contacte entre la península Ibèrica, França i la resta del continent europeu.

4. Analitzar la relació entre enclavament i xarxa troncal.

5. Analitzar l'evolució dels microestats en una Europa en profundes mutacions.

6. Identificar i estudiar les causes dels desplaçaments successius de la Unió Europea cap al sud i cap a l'est.

7. Analitzar els canvis en els territoris que modifiquen les antigues referències espacials, en concret les que estan relacionades amb l'estat - nació heretades del segle XIX.

8. Identificar els elements que contribueixen a desenvolupar en l'ésser humà el sentiment de pertinença regional i contextualitzar-los a Andorra.

9. Comprendre la societat en què vivim per respectar altres civilitzacions i valors, i per actuar com a ciutadà democràtic.

10. Identificar problemes dins l'àmbit de la geografia, elaborar hipòtesis sobre les seves causes i formular propostes d'intervenció per incidir en la millora d'aquests problemes.

4. Continguts

Continguts conceptuals

1. El paisatge local

1.1. El paisatge rural particular de l'activitat agrícola i la seva influència en les modificacions dels diversos medis a Andorra: l'ús de feixes per al relleu i l'importància de l'exposició per al clima.

1.2. L'escenari turístic andorrà: anàlisi de l'espai emprat per als balnearis o les estacions d'esports d'hivern.

1.3. Andorra i el comerç: anàlisi de l'espai emprat a les ciutats per al comerç:

1.3.1. L'espai industrial.

1.3.2. L'espai residencial.

La situació espacial i l'organització del territori andorrà

1.4. La relació entre les superfícies espacials i les xarxes.

1.5. Les xarxes d'informació i de capital.

1.6. D'Andorra al món per situar-se al planeta Terra: la interacció de les escales espacials per mostrar i demostrar les modalitats d'apropiació política, econòmica i cultural dels territoris per part de les societats.

El Principat dins del mapa mundial

1.7. Andorra dintre del seu entorn proper.

1.8. La plataforma pirenaica i la comunitat transfronterera o interregional.

1.9. Les relacions d'Andorra amb França i amb Espanya.

1.10. Andorra a Europa.

1.11. La mutació de les situacions espacials i socials dels territoris europeus.

1.12. La integració europea i el lloc que ocupen els microestats.

1.13. Andorra al món.

El Principat i els grans reptes planetaris

1.14. El desenvolupament sostenible.

1.15. Les grans desigualtats econòmiques, demogràfiques, culturals o sanitàries, entre d'altres.

1.16. Els grans equilibris geopolítics mundials.

1.17. Les grans solidaritats socials i les línies de fractura econòmiques, polítiques i militars.

El medi ambient o el desenvolupament controlat

1.18. La geografia de riscos naturals (les allaus, les inundacions i les pol·lucions) i industrials.

1.19. El tractament de residus.

1.20. L'aigua: disponibilitat i disposició.

1.21. Contextos socioespacials: els transports, la distribució per zones urbanes, la seguretat, la salut i la cultura.

1.22. La muntanya: els conflictes a causa dels seus usos (el turisme, la reserva

natural, la pastura, l'ús silvícola, l'ús agrícola, etc.) i les qüestions d'ordenació i d'accessibilitat.

1.23. Els grans tipus de turisme.

Continguts procedimentals

1. Comparació entre indrets i temps diferents per entendre l'efecte i el resultat de l'acció del passat, del present i del futur de les societats en l'organització del territori.

2. Anàlisi de la importància del medi natural en l'organització dels territoris en el passat, en el present i en el futur.

3. Comparació de les grans divisions geopolítiques del món, les solidaritats i els conflictes que hi estan relacionats.

4. Modificació de l'escala espacial per mostrar que la pol·lució local és correlativa, o no, a un fenomen més general.

5. Descripció d'un paisatge representatiu de les activitats humanes.

6. Comparació dels sistemes socials i les estructures espacials resultants.

7. Anàlisi de la importància de les xarxes (pols i fluxos) en l'organització del territori.

8. Anàlisi dels problemes derivats del món de la geografia i argumentació de la pròpia opinió.

9. Concepció, interpretació i comunicació, de manera pertinent i eficaç, de les informacions espacials.

10. Utilització de les tècniques cartogràfiques i infogràfiques (manuales i informàtiques).

5. Avaluació

5.1. Orientacions per a l'avaluació

L'avaluació en el marc de l'assignatura de geografia ha de permetre tant a l'alumne com al professor poder valorar el grau d'assoliment de l'aprenentatge proposat al llarg del curs.

El procés d'avaluació comença, en una fase inicial, per identificar i mesurar les representacions cognoscitives individuals i col·lectives dels alumnes en relació amb l'aprenentatge que es proposa. Fer-se preguntes generals a l'entorn dels continguts que es pretén tractar o respondre petits qüestionaris pot ajudar el professor a tenir una visió

de conjunt dels coneixements previs dels alumnes sobre els quals s'ha de recolzar per construir-ne de nous.

És necessari que durant el procés d'ensenyament i aprenentatge el professor faci una avaluació contínua que ajudi a regular aquest procés. En aquest moment de l'avaluació, és convenient que es facin controls sistemàtics que donin informació, tant a l'alumne com al professor, sobre quina és la seva evolució en l'adquisició dels aprenentatges.

En darrer terme, cal fer una avaluació final que permeti identificar el grau d'assoliment de les diverses competències treballades al llarg del curs. Per fer aquesta avaluació es pot optar per la presentació d'un dossier individual que podria constituir, alhora, un instrument adaptat d'avaluació i de projecció cap a estudis superiors.

5.2. Criteris d'avaluació

1. Descriure un paisatge o una situació espacial que no sigui la pròpia utilitzant el lèxic propi de l'àmbit de la geografia.

2. Inferir les característiques d'un territori mitjançant la lectura, la interpretació i la comparació de plànols, mapes, fotografies, ortofotomapes i imatges de satèl·lit per treballar documents a gran escala.

3. Elaborar esquemes i mapes conceptuals a partir de documents textuais, estadístics o cartogràfics, que permetin comunicar informacions geogràfiques utilitzant diversos tipus d'eines tecnològiques de la informació i la comunicació.

4. Analitzar, a través de l'estudi de casos concrets, diverses formes d'organització del territori, assenyalant les relacions entre la superfície espacial i les xarxes materials de transports de béns i persones, i les xarxes d'informació i de capital.

5. Analitzar les conseqüències espacials, econòmiques i ambientals que pot comportar l'agregament dels principals problemes ecològics que té plantejats, actualment, la societat andorrana, fent un èmfasi especial en els que es refereixen als riscos naturals (les allaus, les inundacions, la pol·lució, etc.) i industrials.

6. Examinar l'impacte ambiental de les activitats humanes en el territori.

7. Definir i categoritzar els diversos tipus de paisatge d'Andorra, tenint en compte les seves característiques particulars.

8. Analitzar la configuració del paisatge rural andorrà explicitant els condicionants de tipus orogràfic i climàtic.

9. Explicar les causes de la localització rural, turística, comercial i industrial, detallant la importància de la percepció del lloc i donant exemples concrets en l'àmbit espacial andorrà.

6. Orientacions didàctiques

L'estudi de la geografia s'inscriu, actualment, en un context concret, caracteritzat per les turbulències mundials, la globalització, els perills de ruptura dels equilibris del planeta i la construcció europea. El professor ha de tractar aquests problemes de manera interrelacionada, ja que així s'aconsegueix tenir una visió de conjunt. Aquest enfocament metodològic suposa allunyar-se del tractament monogràfic i individual de cada problema, tenint en compte que els grans conceptes són generalitzables. En aquest sentit, Andorra esdevé no només un territori que cal conèixer en sentit particular, sinó també la gènesi a partir de la qual es poden fer extrapolacions a altres escales, tant pel que fa als espais com a les activitats econòmiques.

El programa de geografia té com a finalitat contribuir al desenvolupament de les competències cíviques dels alumnes, que formen part d'una societat que ha de conciliar la dimensió local amb la dimensió global. Paradoxalment, trobem més marcada aquesta concepció holística del món i de la humanitat en els grans geògrafs del principi del segle XX que en els geògrafs contemporanis, amb la clara excepció dels instruments emprats per al tractament de dades estadístiques, la cartografia o la modelització, entre d'altres. Així doncs, aquest enfocament té com a objectiu extreure les lleis de l'espai.

En aquest sentit, s'ha d'afrontar la doble complexitat de les relacions de la matèria d'ensenyament i del món, que es concreten en la coherència existent entre els diversos tipus de coneixements

que l'alumne ha de dominar i una realitat socioespacial que cal entendre per conèixer millor.

L'originalitat de l'ensenyament de la geografia es basa, a la vegada, en el constructivisme i en la realitat d'una assignatura que estudia una construcció socioespacial constant, l'espai de vida de les societats. És per això que es parla de les relacions complexes entre l'espai en què viuen els alumnes i l'espai construït per diverses civilitzacions al llarg de la seva història. Els coneixements ensenyats i els coneixements que la realitat exigeix conèixer, sense ser idèntics, són sovint molt propers. És una qüestió complexa i, a la vegada, extremament rica, que se centra en el desenvolupament d'un esperit crític. És per això que la coherència només pot situar-se entre una realitat somniada, la de les representacions mentals dels alumnes, i una realitat objectiva, la dels territoris estudiats.

Decret del Programa de l'assignatura de llengua alemanya I i II de batxillerat de l'Escola Andorrana

Exposició de motius

Vist l'article 17 de la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993, en la qual s'estableix que els principis rectors del sistema educatiu andorrà i les seves modalitats, els nivells, els cicles, els cursos i les opcions establerts per la Llei es desenvoluparan per un reglament que en determinarà els Programes;

Vist l'article 9.2 de la Llei qualificada esmentada, en la qual es reconeix que els alumnes tenen dret que el seu rendiment escolar sigui valorat amb criteris objectius;

Vist l'article 11 de la Llei esmentada, en la qual es reconeix el dret de llibertat de càtedra dels docents, en el respecte a la Constitució i exercint-lo amb una finalitat educativa;

Vist l'article 3 de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, del 9 de

juny de 1994, en la qual s'especifica que correspon al Govern fixar els Programes dels diferents ensenyaments, dels nivells, dels cicles, dels cursos i de les opcions d'ensenyament;

Vist l'article 5 de la Llei esmentada, en la qual es defineix Programa com el conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'orientació i avaluació, de cadascun dels ensenyaments, dels nivells, dels cicles, dels cursos i de les opcions que configuren el sistema educatiu andorrà;

Vist l'article 6 de la mateixa Llei, en què es concreten diverses consideracions sobre la confecció i l'aplicació dels Programes;

Vist el Decret d'ordenament del nivell educatiu de batxillerat del sistema educatiu andorrà, del 21 de novembre del 2007, i les seves modificacions per Decret el 3 de març del 2010 i el 16 de maig del 2012;

Atesa la necessitat de prescriure el Programa de l'assignatura de llengua alemanya I i II per acomplir el que estableix la normativa esmentada anteriorment, presentar íntegrament totes les parts del Programa i desenvolupar-ne les prescripcions i orientacions.

Atès que el fet de publicar el Programa de cada assignatura de batxillerat per separat facilitarà les eventuais modificacions posteriors;

A proposta de la ministra d'Educació i Joventut, el Govern, en la sessió del 29 de maig del 2013,

Decreta

Article 1 Objecte del Decret

Aquest Decret fixa el Programa de l'assignatura de llengua alemanya I i II de batxillerat de l'Escola Andorrana, que es recull a l'annex.

Article 2 Modalitats en què s'aplica el Programa

El Programa de l'assignatura de llengua alemanya I i II s'implementa en les condicions que estableix el pla d'estudis i s'aplica a les modalitats de batxillerat que determina la normativa reguladora

de l'ordenament de batxillerat de l'Escola Andorrana.

Disposició final

El present Decret entra en vigor l'endemà de ser publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 29 de maig del 2013

Antoni Martí Petit
Cap de Govern

Annex

Llengua alemanya I i II

1. Introducció

La societat actual es caracteritza per una obertura forta i continuada en l'àmbit de les relacions internacionals que es manifesta en el desenvolupament constant d'aliances polítiques, vincles empresarials i comercials estrets i dinàmics, intercanvis i col·laboracions socials i culturals. Una millora espectacular de la mobilitat de les persones i el desenvolupament i l'accés a nous instruments de comunicació i de col·laboració proporcionats per les tecnologies telemàtiques li donen suport i la impulsen.

En un món progressivament interconnectat, el coneixement de les llengües estrangeres com a instrument per a la comunicació i la col·laboració entre persones i l'apropament entre cultures es converteix en una necessitat ineludible.

En el context de l'Europa actual, Alemanya hi té un pes important, tant des del punt de vista demogràfic com per la seva rellevància política, econòmica i cultural. Més de 100 milions de persones tenen com a llengua materna la llengua alemanya, que és oficial a Alemanya, Àustria i Suïssa.

Tot i que no pertany al grup de les llengües universals com l'anglès, l'espanyol, el francès i el portuguès, la llengua alemanya es considera molt important. Això es deu, sens dubte, a la quantitat i a la rellevància de les aportacions al desenvolupament humà que persones i col·lectius de parla alemanya han anat fent al llarg dels segles. La presència alemanya en àmbits tan diversos com